

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoSr/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118209453
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3118209453.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu M. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XXX, N., zastúpeného R. T. U., advokátom, T. Y. XXXX/X, A., proti žalovanému T., L., so sídlom T. XX, XXX XX F., IČO: XX XXX XXX, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 14Cs/1/2018-81 zo dňa 13. septembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** proti žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, vydaný dňa 08.07.2016 pod sp. zn. SR 00447/16 (výrok I.) a určil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, vydaný dňa 08.07.2016 pod sp. zn. SR 00447/16 z dôvodov, že v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, ktoré boli predložené, nevykonal navrhované dôkazy alebo nebolo umožnené predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, stály rozhodcovský súd tak rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Dňa 10.12.2013 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzavretá zmluva o úvere, na ktorej základe poskytol žalovaný žalobcovi sumu 600,- eur, ktorú sa žalobca zaviazal vrátiť v 8 mesačných splátkach po 129,- eur, počnúc dňom 22.12.2013. V záhlaví bol žalobca označený obchodným menom a IČO-m, miestom podnikania a v poradí v treťom rámečku menom, priezviskom, adresou pobytu a rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. V zmluve bolo uvedené, že dlžník to je žalobca, prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania, k čomu bol pripojený jeho podpis. Na zabezpečenie záväzku, žalobca vystavil žalovanému zmenku, čo vyplýva zo všeobecných podmienok poskytnutia úveru. V ten istý deň ako bola uzavretá úverová zmluva, bola uzavretá rozhodcovská zmluva a dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava zo dňa 08.07.2016 pod sp. zn. SR 00447/16, bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 878,- eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 878,- eur od 29.09.2015 do zaplatenia, zákonný úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 878,- eur od 01.04.2016 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, a to na základe predloženej zmenky, ktorá zabezpečovala predmetnú zmluvu o úvere.

1.2 V prvom rade súd skúmal, či bola zo strany žalobcu zachovaná lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Súd poukázal na skutočnosť, že v danom prípade nie je lehota na podanie žaloby stanovená len podľa zákona o rozhodcovskom konaní, tak ako tvrdí žalovaný, ale aj podľa § 46 ods. 3 ZoSRK, podľa ktorého, ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu aj v exekúcii. Vzhľadom na skutočnosť, že na exekučné konanie (vedené u súdneho exekútora R.. C. V. pod sp.zn. EX XXXX/XX) začaté podaním návrhu na vykonanie exekúcie dňa 04.02.2017, sa vzťahuje § 48 ods. 2 Exekučného poriadku v znení do 31.03.2017, podľa ktorého exekútor poverený vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa osobitného predpisu v upovedomení o začatí exekúcie, poučí povinného, ktorý je spotrebiteľom, o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu, súdny exekútor vo vydanom Upovedomení o začatí exekúcie zo dňa 08.08.2018, poučil povinného - žalobcu o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo žalobcovi doručené dňa 08.10.2018. Žalobca podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku dňa 18.10.2018, t. j. v lehote 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie na podanie námietok proti exekúcii. Z uvedeného dôvodu mal súd preukázané, že žalobca podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote.

1.3 V danom prípade bolo medzi stranami sporné, či predmetná zmluva o úvere bola dojednaná medzi podnikateľmi alebo, či sa jednalo o spotrebiteľský vzťah. Účel žalobcovi poskytnutých peňažných prostriedkov na výkon podnikania, tak ako je vyplnené v predtlačí textu zmluvy o úvere, však nebol v konaní preukázaný. V zmluve o úvere je síce žalobca - dlžník označený aj ako fyzická osoba, ale aj ako fyzická osoba - podnikateľ, avšak v prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Z uvedeného dôvodu neobstojí obrana žalovaného v tom smere, že sa mala voči žalobcovi použiť sudcovská koncentrácia konania podľa § 150 CSP a uzavrieť, že žalobca nepreukázal spotrebiteľský charakter zmluvy, keď práve naopak, má žalovaný dôkazné bremeno v tom smere, že musí preukázať nespotebiteľský charakter zmluvy. Tieto pochybnosti o nespotebiteľskom charaktere zmluvy umocňuje aj výška úveru 600,- eur, ktorá je pomerne nízka, aby bola určená na výkon podnikania žalobcu, a preto mal súd za to, že tvrdenie žalobcu nie je účelové, keď uvádza, že úver bol braný pre osobnú potrebu. Zároveň súd poukázal na dôležitú skutočnosť, že pri podpisovaní zmluvy o úvere, nemožno vybrať žiadnu inú možnosť prehlásenia, na čo sú peňažné prostriedky poskytnuté, údaj o poskytnutí prostriedkov na výkon podnikania je predtlačný, obsah tejto časti nemôže dlžník ovplyvniť, môže ho len podpísať, pričom v tejto časti zmluvy sú uvedené aj údaje o poskytnutom úvere (výška úveru, výška splátky úveru, deň prvej splátky). Pochybnosti, že prostriedky boli poskytnuté na účel podnikania umocňuje aj ďalšia skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy bol žalobca - dlžník zamestnaný v spoločnosti R., s.r.o. a v deň podpisu úverovej zmluvy, bola zároveň podpísaná aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobcovi vyplácala spoločnosť R., s.r.o. ako zamestnávateľ, a táto preukazuje, že žalobca bol v čase uzavretia zmluvy zamestnaný v pracovnom pomere. Vzhľadom na to, že veriteľ nepreukázal, že peňažné prostriedky boli skutočne poskytnuté na výkon podnikania, vychádzal súd z toho, že vzťah založený zmluvou o úvere je spotrebiteľský. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v danom prípade je rozhodcovská zmluva neplatná v zmysle § 53 ods. 5 OZ, nakoľko predstavuje neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 OZ, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá v typizovanej formulárovej podobe, žalovaný ju predkladal žalobcovi v predtlačí, dopĺňali sa len údaje o povinnej osobe ako meno, bydlisko a dátum narodenia. Z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, nakoľko sa jedná o neprijateľnú podmienku, súd rozhodcovský rozsudok zrušil v zmysle § 45 ods. 1 písm. e) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na uvedené závery sú splnené podmienky na zrušenie rozhodcovského rozsudku, tak v zmysle § 45 ods.1 písm. e), ako aj v zmysle § 45 ods.1 písm. i) a písm. l) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, a preto súd žalobe vyhovel v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 CSP a žalobcovi ako strane sporu, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva v rozsahu 100 % proti žalovanému ako strane sporu, ktorá vo veci úspech nemala. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil rozhodnutie a žalobu v celom rozsahu zamietol. Domáhal sa náhrady trov konania. Namietal, že zmluvu o úvere žalovaný ako veriteľ uzavrel s dlžníkom pod obchodným menom M. L. ako fyzickou osobou - podnikateľom označeného IČO: XXXXXXXX. Z vyššie uvedeného je možné posudzovať vzťah ako obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský, nakoľko ide o zmluvný záväzok medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. Nie je preto možné aplikovať na zmluvu o úvere ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, keďže o spotrebiteľa v tomto prípade nejde. Zmluvy sa posudzujú podľa Obchodného zákonníka, nakoľko boli uzatvorené medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. V predmetnom prípade je sporné, v súvislosti s predmetnou zmluvou o úvere, prisúdiť žalobcovi právny status spotrebiteľa, a teda súdom citované ustanovenia, týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, sú neaplikovateľné. Žalobcom predložená Zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon podnikania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Žalovaný ďalej poukázal, že žalobcove prehlásenie je v predmetnej zmluve vlastnoručne podpísané žalobcom a prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania vlastnoručne podpísal, pričom tento prejav vôle je na prednej strane zmluvy o úvere a prehlásenie dlžníka je zrozumiteľne, určito a jasne uvedený hneď vedľa podpisu dlžníka. Dôvodil, že disponuje vlastnoručne podpísaním prehlásením dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účel podnikania, a teda dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu a ten relevantnými dôkazmi nepreukázal spotrebiteľský charakter, ale len účelovo svojím vyjadrením tvrdí, že sa jedná o spotrebiteľa. Avšak takéto tvrdenia považoval za účelové a nedôvodné, ktoré nenachádzajú žiadnu oporu v zákonoch alebo dôkazných prostriedkoch, pričom žalovaný predložil dostatočný dôkazný prostriedok, a to vlastnoručne podpísané prehlásenie žalobcu. Žalovaný poukázal na prostriedky procesného útoku, ktoré jasne preukázal, a to prehlásenie žalobcu, pričom žalobca ako prostriedok procesného obrany žiadnym relevantným spôsobom nevyvrátil opak, pričom v tomto prípade je potrebné poukázať na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 9Co/343/2013. Žalobca vo svojom podaní nepreukázal účel poskytnutia peňažných prostriedkov (len účelovo tvrdil, že ich na účel podnikania nepoužil), ale žalovaný si dostatočne splnil dôkaznú povinnosť, nakoľko predložil prehlásenie dlžníka (žalobcu), že finančné prostriedky použije na účel podnikania. Žalovaný poukázal na zákonnú zásadu koncentrácie konania a zásadu hodnotenia dôkazov, ako aj zásadu rovnosti účastníkov konania. Žalovaný sa zároveň domnieval, že ide o naplnenie čl. 5 CSP, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Mal za to, že nie je naplnená základná zásada CSP v zmysle čl. 8 CSP, a to „Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.“ Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena, vedie v prípade žalobcu k procesnej pasivite, ktorá je rovnako sankcionovaná stratou sporu. Poukázal v tomto prípade na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/196/2009, ako aj rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo/52/2010. Žalovaný zároveň poukázal na to, že tvrdenia žalobcu nie sú ničím podložené, a teda žalobca spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy riadne neodôvodnil a nepodložil relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v tomto prípade spočíva práve na jeho strane. V prípade, ak žalobca žiada podriať zmluvu o úvere uzavretú za účelom podnikania podľa znenia zákona o spotrebiteľských úveroch, je jeho povinnosťou preukázať skutočnosti svedčiacie v jeho prospech. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/353/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/145/2007, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS/38/2015. Je nesporné, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal podriadenie daného sporu pod režim zákona o spotrebiteľských úveroch. A nakoľko sa v danom prípade nejedná o spotrebiteľa, nemožno aplikovať ustanovenia, aby súd ex offio preskúmal predmetnú zmluvu. Žalobca je v predmetnom spore pasívny, čo sa týka dôkazného bremena a kontradiktórnosti konania. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil. Žalovaný je povinný preukázať, na aký účel boli peňažné prostriedky poskytnuté. Nenesie však povinnosť preukazovať, či naozaj klient použije prostriedky na daný účel. Je nemysliteľné, aby spoločnosť T., s.r.o. kontrolovala, ak uzatvorila vyše 400 000 zmlúv o úvere každého klienta, na čo financie použije. Ten sa sám zaväzuje svojim podpisom, že prostriedky budú použité na poskytnutý účel. Na základe uvedeného je nesporné, že žalobca finančné prostriedky použil na výkon podnikania, pričom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolenia. Preto nemožno predmetný

úver posudzovať v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.02.2017, sp. zn. 14Co/975/2015, rozsudok Okresného súdu Bratislava V., sp. zn. 10Csr/2/2016, zo dňa 16.01.2017. Žalobca v zmluve o úvere výslovne prehlásil a svoje vyhlásenie potvrdil osobitne svojím podpisom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. V zmluve o úvere a všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, žalobca vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy (vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru) a že nemá, nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Navyiac, vzájomný právny vzťah sporových strán je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa, nie je vôbec na mieste. Úver si dlžník vzal za účelom podnikania, čím bol vyňatý spod pozitívneho vymedzenia pojmu spotrebiteľ. O spotrebiteľa ide jedine v tom prípade, ak si vzal úver na osobnú potrebu, a teda nie na účely podnikania či povolania. Z predmetnej definície spotrebiteľa jasne vyplýva, že z hľadiska určenia jeho statusu je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, a teda nie na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky dlžníkom následne použité. Ak bol teda úver výlučne na základe vyhlásenia dlžníka poskytnutý na účel podnikania, nepôjde o spotrebiteľský úver. Je potrebné tiež zdôrazniť, že dlžník podľa zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle, vstúpil do zmluvného vzťahu za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon podnikania, a toto vyhlásenie potvrdil svojím podpisom. Spoločnosť T., s.r.o. toto jeho vyhlásenie akceptovala, nijako ho neovplyvňovala a ani si ho nevynucovala. Ak by toto vyhlásenie napokon bolo nepravdivé, má spoločnosť T., s.r.o. k dispozícii viaceré právnych inštitútov na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (§ 49a Občianskeho zákonníka - dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu pre uvedenie do omylu; § 507 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov): ak má dlžník poskytnuté peňažné prostriedky podľa zmluvy použiť iba na určitý účel a dlžník ich použije na iný účel, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil bez zbytočného odkladu použité a nevrátené prostriedky s úrokmi). V prípade postavenia žalovaného, treba akcentovať aj jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa, na ktorú zjavne „zabudol“ poukázať žalobca. Pri výklade pojmu spotrebiteľ, je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (X., C-XXX/XX, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG publikovaný o.i. v Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník I. § 1 až 459. Komentář. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 468 - 469). Rovnako posudzoval zmluvu aj Krajský súd v Žiline vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6CoE/122/2011. Na podporu svojich tvrdení uviedol rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 8C/22/2011, rozhodnutie Okresného súdu v Bratislave IV., sp. zn. 4C/26/2011, rozhodnutie Okresného súdu v Ružomberku, sp. zn. 3C/46/2016-90. Ďalej tvrdil, že medzi stranami sporu je sporné zachovanie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nakoľko žaloba bola podaná na súde dňa 18.10.2018, pričom rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 08.07.2016. Vzhľadom k uvedenému mal za to, že žalobca zmeškal lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nakoľko žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku nepodal do 60 dní odo dňa doručenia tak, ako to vyplýva z obligatórnej podmienky zákona o rozhodcovskom konaní. Žalovaný mal za to, že v predmetnom prípade sa jednalo o rozhodcovské konanie v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a nie zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Na základe uvedeného nemožno aplikovať ustanovenie § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Žalovaný opakovane poukázal, že žalobca uzavrel predmetnú zmluvu za účelom výkonu podnikania, a teda nemožno aplikovať na predmetný vzťah ani ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pretože rozhodcovský rozsudok bol vydaný v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ktorý jasne hovorí v ustanovení § 41, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania. Vzhľadom k vyššie uvedenému, sú tvrdenia žalobcu, že stihol lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote na podanie námietok voči exekúcií za nedôvodné a mylné, pretože zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, takúto možnosť neprípúšťa. Na základe uvedeného, žalobca zmeškal lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

3. Žalobca k odvolaniu žalovaného v písomnom vyjadrení uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku jasným a zrozumiteľným spôsobom uviedol, prečo je potrebné zmluvu o úvere považovať za spotrebiteľskú zmluvu o úvere, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010

Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere, žalobca nevykonával žiadnu podnikateľskú činnosť, čo bolo preukázané lustráciou žalobcu v L. poisťovni, k zmluve o úvere bola predložená na podpis dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá sa uzatvára iba v spotrebiteľských vzťahoch. Spôsob uzatvárania zmlúv o úvere, kde obchodní zástupcovia žalovaného účelovo označovali dlžníkov ako fyzické osoby podnikateľov, a to aj napriek tomu, že finančné prostriedky neboli brané na výkon podnikateľskej činnosti, je potrebné považovať zo strany žalovaného za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 7 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný v odvolaní tvrdil, že oblasť predmetu jeho podnikania (tzv. „rýchle pôžičky“) mu neposkytuje žiaden čas na preukazovanie pravdivosti zmluvných vyhlásení klientov, avšak to ho nezabavuje povinnosť konať pri uzatváraní zmlúv s odbornou starostlivosťou. Žalovanému nič nebránilo pred uzavretím zmluvy od žalobcu zistiť konkrétny účel využitia finančných prostriedkov z úveru a tento účel v zmluve uviesť. Ak tak neurobil, musí znášať následky v podobe dôkaznej núdze pri posudzovaní spotrebiteľského alebo nespotebiteľského charakteru zmluvy. V danom konaní bolo jednoznačne preukázané, že ide o spotrebiteľský právny vzťah a keďže, lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku začala plynúť až v roku 2016, teda po 1. januári 2015, jednoznačne správne postupoval konajúci súd, ak na daný prípad aplikoval ustanovenie § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo žalobcovi doručené dňa 08.10.2018. Žalobca podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku dňa 18.10.2018, t. j. v lehote 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie na podanie námietok proti exekúcii. Z uvedeného dôvodu mal súd preukázané, že žalobca podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie. Dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Námietky žalovaného, uvedené v podanom odvolaní, sú totožné s námietkami uplatnenými pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie sa s nimi dostatočne vysporiadal, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli žalovaným tvrdené, ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom skutkovom závere, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu dňa 10.12.2013, je zmluvou spotrebiteľskou a súčasne rozhodcovská zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 10.12.2013, je neplatnou rozhodcovskou zmluvou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, nakoľko predstavuje neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 os. 1 Občianskeho zákonníka.

7. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá - ktorá voľba konkrétne znamená (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/217/2012).

8. Rozhodcovská zmluva je dohoda účastníkov právneho vzťahu, že spory vyplývajúce z tohto vzťahu sa budú prejednávať a rozhodovať v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zakladá právomoc rozhodcovského súdu, ktorým môže byť rozhodca, prípadne viacerí rozhodcovia alebo Stály rozhodcovský súd zriadený právnickou osobou. Platnosť rozhodcovskej zmluvy je vždy potrebné posudzovať celkom nezávisle od platnosti zmlúv, z ktorých vyplýva.

9. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru,

sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok versus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (hárku) papiera.

10. Podľa dôvodovej správy v § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občiansko-právnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia, považovaná za neprijateľnú.

11. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve, sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, bola dňa 10.12.2013 uzatvorená Zmluva o úvere, na základe ktorej bol schválený žalobcovi úver vo výške 600,- eur, splatnosť úveru bola 8 mesiacov pri výške mesačnej splátky 129,- eur. Medzi stranami bolo sporné, či predmetná zmluva o úvere bola dojednaná medzi podnikateľmi alebo či sa jednalo o spotrebiteľský vzťah.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Za správny považuje odvolací súd záver súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu dňa 10.12.2013, je zmluvou spotrebiteľskou a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na ktorú dopadajú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Je nesporný záver, že medzi sporovými stranami bola uzavretá spotrebiteľská zmluva (zmluva o spotrebiteľskom úvere), nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, žeby žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by túto zmluvu uzatváral v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania a podnikania. Z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že žalovaný ako veriteľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti, čo je zjavné aj z výpisu z obchodného registra žalovaného, a z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Zo samotnej zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že žalobca nemohol individuálne ovplyvniť jej obsah, bola už vopred pripravená na predtlačenom formulári, nakoľko sa uzatvárala vo viacerých prípadoch pre väčší počet spotrebiteľov. V zmluve o úvere bolo predtlačené, že finančné prostriedky sú poskytnuté žalobcovi na výkon zamestnania. Žalobca poprel túto skutočnosť a tvrdil, že finančné prostriedky mu neboli poskytnuté na výkon zamestnania a samotná skutočnosť, že v čase uzavretia bol držiteľom živnostenského oprávnenia nepreukazuje, že zmluvu o úvere uzavrel ako podnikateľ na účel podnikania. V zmluve je síce uvedené, že žalobca je fyzickou osobou podnikateľom a je identifikovaný identifikačným číslom a odkazom na zápis v

príslušnom registri, ale z vykonaného dokazovania, a to z vyjadrení žalobcu bolo preukázané, že žalobca pri uzatváraní zmluvy ako podnikateľ nevystupoval. Spotrebiteľský charakter uzavretej zmluvy o úvere vyplýva aj zo skutočnosti, že v čase uzavretia zmluvy bol žalobca zamestnaný v spoločnosti R., s.r.o. a v deň podpisu úverovej zmluvy bola zároveň podpísaná aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobcovi vyplácala spoločnosť R., s.r.o, ako zamestnávateľ, a táto teda preukazuje, že žalobca bol v čase uzavretia zmluvy zamestnaný v pracovnom pomere. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v prípade pochybnosti, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ, teda veriteľ. Nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný takým spôsobom, ktorý nebude vzbudzovať odôvodnené pochybnosti o charaktere úverovej zmluvy. Žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, že by sa nemalo jednať o nespotebiteľskú zmluvu. Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne a spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie dlžníka jeho identifikačným číslom a formulárovým prehlásením - predtlačou, že prostriedky použije na účel podnikania. Tu chýba odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s údajnou podnikateľskou činnosťou dlžníka, uzavretie príslušnej zmluvy má. Preto s poukazom na interpretačné ust. § 54 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, odvolací súd v pochybnostiach o obsahu zmluvy použil výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, pričom znova poukazuje na skutočnosť, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania, je na veriteľovi. Preto odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie zastáva názor, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou.

18. K námietke týkajúcej sa zachovania lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je rozhodujúce, že v predmetnom konaní ide o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý dopadajú ustanovenia zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

19. S účinnosťou od 01.01.2015 je v spotrebiteľských exekučných konaniach na podklade rozhodcovských rozsudkov obligatórnou náležitosťou upovedomenia o začatí exekúcie aj poučenie povinného o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa zák. č. 335/2014 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/335/>> Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

20. Podľa § 48 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.01.2015 exekútor poverený vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa osobitného predpisu v upovedomení o začatí exekúcie poučí povinného, ktorý je spotrebiteľom, o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. Podľa cit. zák. ust. musí poučenie upovedomenia obsahovať aj vzor žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Vzor tejto žaloby tvorí prílohu č. 3 zák. č. 335/2014 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/335/>> Z. z. o spotrebiteľskom a rozhodcovskom konaní.

21. Podľa § 50 ods. 1 veta prvá <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

22. Podľa § 46 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/335/>> o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu aj v exekúcii.

23. V danom prípade upovedomenie o začatí exekúcie obsahuje poučenie, podľa ktorého je povinný oprávnený vzniesť u súdneho exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii a tiež poučenie, že povinný, ktorý je spotrebiteľom, môže podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie

rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo žalobcovi doručené dňa 08.10.2018, od ktorého dňa žalobcovi začala plynúť lehota 14 dní na podanie námietok. Nakoľko žalobca podal žalobu dňa 18.10.2018, bola žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku podaná v zákonom stanovenej lehote.

24. Z uvedených dôvodov, keďže odvolacie námietky žalovaného neboli dôvodné, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobca, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).